

PERSONES LLIURES EN UN PAÍS LLIURE

Ponència ideològica

1. D'on venim?

Convergents apareix en el mapa polític català amb la voluntat d'oferir-se com un element vertebrador de la sensibilitat política sobiranista des del centre ampli, entès com aquell espai majoritari de la nostra societat que ha constituït l'eix central del catalanisme polític modern, en un procés que s'institucionalitza amb la fundació de Convergència Democràtica de Catalunya el 17 de novembre de 1974, que passa per la recuperació de la Generalitat de Catalunya amb el president Tarradellas, i que construeix una ingent obra de govern, tot vertebrant i liderant el país durant pràcticament un quart de segle. També un 17 de novembre, el de l'any 2017, Convergents neix jurídicament amb la voluntat de continuïtat d'aquest immens llegat polític.

També venim, però, d'un procés de transformació de la nostra societat que s'ha materialitzat en els darrers 10 anys, i que ha consolidat una àmplia majoria del país a favor del dret del nostre poble a decidir el seu futur polític. L'aprovació de l'Estatut de 2006 en va ser la mostra recent més tangible, però la sentència de 28 de juny de 2010 va suposar un punt d'inflexió en el model constitucional, i ens va conduir a una crisi institucional, l'encarrilament de la qual apareix en l'horitzó com un dels principals reptes de futur.

I venim, encara, d'una situació de crisi econòmica molt llarga i profunda, que tot i els innegables senyals de superació, ens ha deixat seqüeles tant a nivell d'estructura social com a nivell de sistema productiu, amb uns desajustos que caldrà corregir amb mesures capaces de fer compatible el creixement econòmic en un entorn d'irreversible globalització, amb el manteniment i la consolidació d'una societat del benestar sostenible, però reformulada amb als paràmetres propis del segle XXI.

2. Quins reptes tenim al davant?

Convergents afirma la seva voluntat de ser un actor polític en tots els àmbits on hi hagi en joc interessos de Catalunya. Per tant, amb la ferma decisió d'intervenir no només en l'escenari de la política interna de Catalunya, sinó també en l'escenari de la política espanyola i de l'europea, en tots aquells que de forma directa o indirecta ens afectin expressant posicionaments propis en els assumptes internacionals més importants.

Anant de les qüestions més globals a les més locals, Convergents manifesta els següents principis fundacionals:

- Som un Partit de clara adscripció europea i occidental, alineats amb els interessos geoestratègics de les democràcies occidentals, referenciades en els organismes multilaterals dels quals formem part: la Unió Europea, l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, l'Organització per la Seguretat i la Cooperació a Europa, i, per descomptat, de l'Organització de les Nacions Unides, entre d'altres.
- Som fermes defensors d'una Unió Europea que sempre ha estat el nostre referent com a institució política que ha d'agrupar tots els ciutadans del continent, amb una progressiva cessió de sobirania dels actuals Estats, amb una major democratització de totes les institucions que la configuren, i amb un model asimètric de reconeixement i respecte de les diferents realitats socioculturals i polítiques que són l'element definitori de la pluralitat, riquesa i diversitat humana del conjunt dels pobles d'Europa, tenint com a base comuna els valors que emanen de les arrels culturals cristianes que ja els fundadors de la Comunitat Europea varen posar en el centre del model polític. Una identitat europea nítida i forta, compatible amb polítiques de solidaritat, d'acollida i d'inclusió vers pobles i ciutadans del món que veuen en el model europeu un futur per a ells i les seves famílies.
- En aquest marc de la progressiva construcció europea tal i com l'hem definit, les relacions entre Catalunya i Espanya han de trobar una fórmula que pugui modular-se en el temps, en paral·lel a aquesta construcció europea, partint del reconeixement del dret de tots els ciutadans de Catalunya a expressar-se lliurement sobre l'equilibri i el contingut de la seva relació amb Espanya, i que sigui el resultat d'un acord polític que garanteixi la cohesió social, la convivència, el progrés econòmic, i el respecte i reconeixement cultural del nostre país.
- Catalunya necessita, en qualsevol context, d'unes institucions d'autogovern fortes, modernes, i que gaudeixin de legitimitat social, en base a un funcionament eficaç, eficient, transparent, i respectuós amb els drets de tots els ciutadans. És per això que Convergents es declara un partit amb voluntat de govern, per tal de donar a les nostres institucions l'impuls programàtic i de gestió necessaris per poder posar al servei del país totes les potencialitats del conjunt d'actors i factors de la nostra societat. Les propostes polítiques, els programes electorals i les iniciatives legislatives de Convergents tindran com a fonament els principis fundacionals definits ens els següents punts d'aquest document.

3. Institucions fonamentals de la nostra societat

La persona, la família i la societat organitzada són realitats prèvies i preexistents a qualsevol tipus d'Estat com a organització política. Per tant, sense negar ni renunciar als elements positius per a la cohesió social, la convivència i el progrés econòmic que són propis dels Estats socials, democràtics i de dret, aquestes estructures estatals han de tenir un caràcter clarament subsidiari respecte dels drets, les iniciatives i funcions dels individus, les famílies i les diverses instàncies de la societat civil, en la línia del que ja es defensa en els fonaments fundacionals de la Unió Europea i que recullen elements inspirats en la Doctrina Social de l'Església. L'Estat no dona drets, sinó que els respecta i els garanteix. Volem ser persones lliures en un país lliure.

Són una prioritat per a nosaltres les polítiques dirigides a la protecció i foment de la institució familiar i de la natalitat, polítiques responsables amb les amplies perspectives que plantegen els actuals canvis de rols en la construcció de famílies, i cuidadors en l'àmbit familiar, com a condicions indispensables per a disposar d'una societat cohesionada, sostenible i capaç de garantir el seu propi futur en el temps.

4. Valors compartits

No hi ha una societat sòlida sense uns valors, una cultura i unes tradicions compartits pel cos social, i que l'articulin. La convivència i la cohesió, tenint en compte la complexitat i la pluralitat de les societats del segle XXI, requereix una doble exigència: disposar d'una identitat pròpia nítida capaç d'evolucionar amb respecte als seus trets fonamentals i, al mateix temps, des d'aquesta identitat i de la seva assumpció, poder compartir elements aportats pel conjunt de la riquesa i la diversitat cultural i social de les nostres comunitats.

Els valors orienten el comportament individual i col·lectiu, són aquests els que contribueixen al fet que les persones, les institucions i les societats estableixin metes per avançar i millorar. És important potenciar els valors morals com són la prudència i la justícia, perquè aquests són els que salvaguarden altres valors com són els individuals, tot allò que expansioni la pròpia personalitat.

També valors socials, de cooperació o cohesió social, la prosperitat, l'autoritat com a administració responsable i resolgui els problemes que puguin donar-se de la manera més pròxima a l'objecte de l'assumpte i interdependents on calgui actuar de manera conjunta, d'acord amb el principi de subsidiarietat.

Formar part d'una consciència ètica global amb valors universals, que sigui compatible en la pluralitat de diferents codis ètics i valors individuals.

Expressar a través de nous paradigmes el desenvolupament humà sostenible, la igualtat de gèneres, el desenvolupament social com a factor essencial del creixement econòmic de la societat, cultura i conscienciació per a la pau i no violència, el respecte a la vida i el respecte integral als drets humans, protecció integral i sense limitacions a les persones més vulnerables de la societat, infants, gent gran i persones amb discapacitat. Dret a la sanitat, educació i habitatge.

5. L'Estat i el sistema polític

Les institucions de l'Estat, en el seu conjunt, han d'estar al servei dels ciutadans, i en la seva organització i funcionament han de respectar els principis d'eficàcia, eficiència, rendiment de comptes, transparència i participació.

En base al principi de subsidiarietat, volem una organització racional dels diferents nivells de les administracions públiques, amb un màxim de tres nivells.

Per tal d'apropar els polítics electes als seus electors, som partidaris dels sistemes electorals amb circumscripcions de caràcter unipersonal i majoritari, adaptats a la realitat de cada procés electoral.

La separació entre els poders executiu, legislatiu i judicial ha de ser nítida.

L'existència d'una Administració de Justícia àgil, propera i moderna és la millor garantia dels drets dels ciutadans i de la salut democràtica del conjunt del sistema.

El rendiment de comptes en tots els nivells d'Administració, i la transparència en la gestió, així com els mecanismes de participació dels ciutadans en el control dels serveis públics han de ser principis irrenunciables del nostre sistema polític.

6. La Fiscalitat

Des de la defensa d'una organització institucional de l'Estat i de les diferents administracions en base a l'eficiència, cal reduir els costos innecessaris de l'aparell administratiu, per tal de poder reduir la pressió fiscal i alliberar recursos per a l'economia productiva i l'autonomia dels ciutadans en el govern de la seva personal i familiar.

El sistema fiscal ha de ser de caràcter progressiu i la seva gestió ha de ser implacable amb el frau fiscal.

7. L'economia

El nostre model és de l'Economia Social de Mercat. Això vol dir que volem que el mercat sigui l'ecosistema del nostre creixement, l'entorn natural de producció i redistribució de bens serveis per la conjunt de la ciutadania.

Però atesa la desigualtat de recursos i les diferents finalitats preteses pels diversos actors presents en el mercat, correspon als poders públics vetllar per una justa redistribució, en ordre a garantir l'equilibri i la sostenibilitat del model de cohesió i progrés social que caracteritza una societat justa i radicalment respectuosa amb la dignitat de totes i cadascuna de les persones que en formen part.

Volem una economia competitiva amb capacitat de ser present en els diversos mercats internacionals, amb un teixit productiu basat en la petita i mitjana empresa però sense renunciar a la necessitat estratègica de disposar també de grans empreses, equilibrat entre els tres sectors, i amb una forta capacitat tecnològica i d'innovació.

Aquesta vocació competitiva del nostre teixit empresarial ha de comportar també un accés als factors de producció a preus igualment competitius, singularment el factor energètic i el factor creditici, així com una normativa de pagaments i de lluita contra la morositat empresarial que protegeixi les bones pràctiques.

Unes empreses nodrides de professionals bens retribuïts, compromeses amb l'entorn social, econòmic i ambiental en el qual porten a terme les seves activitats. Una societat on els valors empresarials de l'esforç, el risc, la continuïtat en el temps, la capacitat d'emprendre i la innovació siguin un patrimoni col·lectiu i un senyal d'identitat de la nostra societat.

8. La societat del benestar

En un model polític de base humanista com el nostre, la finalitat última de tot compromís polític i amb la societat és aconseguir el ple respecte a la dignitat de totes les persones en les diverses dimensions individuals i col·lectives que la integren. Això vol dir disposar d'una societat en la qual totes les persones puguin portar al màxim les seves potencialitats innates o adquirides, amb condicions de plena igualtat i llibertat.

L'entorn que fa possible aquest ple i radical desenvolupament humà és el que nosaltres anomenem societat del benestar, i no és només una qüestió de polítiques públiques, encara que aquestes siguin molt importants.

Aquest model de societat del benestar impregna i es desplega sobre el conjunt de les institucions socials i el seu funcionament, però té una especial significació en quatre àmbits: l'ensenyament, la salut, el treball i la protecció social, perquè són els quatre drets humans fonamentals més decisius per a garantir la plena realització de les persones.

9. L'ensenyament

L'accés a l'educació en condicions d'igualtat i de llibertat és decisiu per tal d'aconseguir persones lliures i responsables en el marc d'una societat justa i cohesionada.

El nostre país té en la seva història moderna una importantíssima tradició d'un sistema educatiu propi compromès amb els principis i els objectius esmentats. Des d'aquest punt de vista, ha estat i és un model d'èxit, que sense perjudici d'elements de revisió i millora que sempre han de ser presents, podem sintetitzar ens els següents punts:

- 1- Defensar el model educatiu català d'escoles públiques, concertades i privades, com una voluntat col·lectiva reflectida en la Llei d'Educació.
- 2- Situar el català (i l'aranès a la Val d'Aran) com eix vertebrador d'un projecte plurilingüe que aprofiti el capital lingüístic existent a Catalunya i permeti a tot l'alumnat, en acabar els estudis obligatoris, tenir coneixement suficient de com a mínim de tres llengües: català, castellà i anglès; també l'aranès a la Val d'Aran.
- 3- Preservar el dret de les famílies a triar escola a l'hora que es garanteixen els criteris d'equitat necessaris per avançar cap a una societat cohesionada i un sistema educatiu de qualitat per a tothom.
- 4- Garantir l'equitat i l'excel·lència entesa com la promoció òptima de les competències de cada alumne.
- 5- Avançar cap a l'ensenyament obligatori fins als 18 anys i cap a una educació que doni resposta a les necessitats socials i econòmiques del nostre país, amb un batxillerat i una Formació professional de qualitat i programes que atorguin als nostres joves noves oportunitats.
- 6- Formar ciutadans qualificats, capaços de donar resposta als reptes de futur, però també altament compromesos, capaços d'analitzar de forma crítica la societat i implicar-se en la seva millora.

7- Potenciar els valors convivencials i la gestió positiva dels conflictes, posant un especial èmfasi en prevenir i aturar l'assetjament, les conductes d'odi i discriminació i l'extremisme violent.

8- Avançar cap a una professionalització de la docència i la direcció de centres que, en el marc de l'autonomia de centres, garanteixi un sistema educatiu de qualitat.

9- Potenciar la relació escola i família com a principals institucions educatives i amb l'objectiu de millorar l'èxit educatiu.

10- Potenciar el treball en xarxa dels centres escolars amb la resta d'agents educatius d'un territori per tal de sumar esforços i donar una resposta comunitària als reptes educatius, més eficaç i adaptada a les necessitats específiques.

11- Promoure l'avenç en la igualtat home-dona, tant en els seus deures com en les seves obligacions i en l'erradicació de la violència de gènere, a través de la introducció de programes educatius i mitjançant campanyes de sensibilització.

10. La salut

La dignitat de la persona se sustenta, abans que res, en el seu benestar físic, mental i emocional. El cos humà, en aquesta doble dimensió psicològica i fisiològica, és el que permet a la persona el seu ple desenvolupament. La garantia, el manteniment o, si cal, la restitució fins on sigui possible de la salut són una peça clau d'una societat del benestar.

El compromís amb la salut és, abans que res, un compromís personal. Per tant, el nostre model de societat del benestar en l'àmbit de la salut comença pel compromís personal amb els bons hàbits alimentaris, de no consum de substàncies tòxiques de cap mena, i pel respecte de les normes orientades a la seguretat i la protecció de la integritat física de la persona en tots els àmbits (laboral, viari, escolar, etc.)

El nostre país, malgrat les dificultats de tot ordre, però gràcies al compromís polític i professional de moltes i moltes persones durant els darrers quanta anys, disposa d'un model sanitari propi que en molt àmbits es compta entre els millors del món.

Cal perseverar en la defensa, sostenibilitat i aprofundiment del nostre model, caracteritzat per sinèrgies i col·laboracions entre el sector públic i el sector privat.

La nostra visió de la salut és integral i, per tant abasta totes les dimensions de la persona i tots els àmbits de la societat on la persona es desenvolupa al llarg de les etapes de la seva vida. Per aquesta raó la salut física ha d'anar acompanyada dels corresponents plans en salut mental, de la prevenció, detecció i intervenció respecte de l'assetjament escolar, laboral i familiar, així com de polítiques i actuacions específiques per a la infància, per a la vellesa, i les persones amb discapacitat.

11. El treball

En la nostra visió de la persona i de la societat, el treball és un camí i un àmbit de realització i de creixement personal, així com una aportació a la creació de valor en benefici del conjunt de la societat. Per tant, és un dret humà que contribueix a estructurar la persona, però també és una valuosa institució social a preservar i protegir.

Això val per a les diverses accepcions del treball: des del pur treball assalariat per compte d'altri, al treball dels autònoms, o dels directius i emprenedors.

Però si ens fixem en aquella modalitat del treball on és major la desigualtat en la posició entre les parts, en el treball assalariat, també forma part de la nostra societat del benestar la protecció dels drets individuals i col·lectius dels assalariats.

El nostre model és el d'una societat amb feines que es facin en condició de dignitat tant materialment com en l'aspecte retributiu.

Però també és el d'una societat capaç de modernitzar el seu marc de relacions laborals, que ja no pot ser seguir sent de manera monolítica el marc de les societats purament industrialistes. Cal adaptar la legislació laboral a la realitat diversa de les noves formes de relació laboral i, en aquest context, fer una regulació realista i moderna del dret de vaga.

En aquest context, cal parar una especial atenció al cada vegada més nombrós col·lectiu dels treballadors autònoms, per tal que rebin una protecció social, i un tracte legal i fiscal just i adequat a la seva situació específica i a la importància econòmica que tenen en el conjunt de l'entramat productiu del país.

Un dels reptes més importants per a Convergents és promoure polítiques que contribueixin a la igualtat retributiva per a treballs d'igual valor, per superar l'actual discriminació dels homes envers les dones.

Volem ser capdavanters en impulsar propostes i intentar arribar a acords entre tots els actors socials i polítics per afrontar una reforma horària a nivell de país que afavoreixi la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones, millori el rendiment productiu de les empreses, modernitzi la nostra societat i ens acosti al model europeu.

12. La protecció social

En coherència amb el model de societat que defensem, la protecció social entesa com els mecanismes que ens protegeixen davant de les contingències generacionals, les desventures i els imprevistos de la vida, ha de començar per un comportament responsable de cadascú de nosaltres, d'acord amb les nostres possibilitats.

El primer mecanisme de protecció social, en tots els sentits, és la família. Si tenim una societat cohesionada al voltant d'uns nuclis familiars consistents i intergeneracionals, la baula més important del benestar personal i col·lectiu ja està posada.

Perquè això sigui possible, les famílies han de comptar amb els recursos propis necessaris per a fer-ho possible, i això vol dir capacitat d'estalvi i accés a recursos tant privats com públics, d'acord amb les seves necessitats i possibilitats.

Les polítiques públiques han d'acompanyar i complementar i, quan no hi hagi una altra solució, substituir el rol i el protagonisme de les persones i de les famílies.

Per això cal disposar d'un ventall de polítiques públiques en termes de recursos humans, materials i econòmics (ajuts i prestacions) que puguin ajudar a atendre les diferents necessitats, singularment les prestacions econòmiques en forma de pensions, les prestacions per desocupació i les prestacions assistencials.

Amb caràcter general, les prestacions per desocupació i les assistencials no han de ser incentius a la passivitat, sinó elements que incentivin a la plena integració laboral o social de les persones que en resultin destinatàries.

Els recursos per a atendre les prestacions socials poden procedir tant de mecanismes contributius com de recursos pressupostaris generals, i també poden consistir en desgravacions, avantatges o compensacions fiscals.

13. Els reptes transversals de la nostra època

La revolució digital, la sostenibilitat del planeta, la igualtat entre homes i dones, i la gestió de la diversitat cultural són quatre reptes ineludibles i característics de l'era disruptiva que vivim.

La implementació massiva i irreversible en tots els ordres de la nostra societat (producció de béns i serveis, relacions interpersonals, processos de socialització, mitjans de comunicació, etc.) de les tecnologies digitals ens exigeix un posicionament clar al respecte.

Com sempre ha passat al llarg de la història, l'aparició de noves tecnologies han permès fer un salt endavant al gènere humà. Ara, més que mai per la seva universalització i per la seva potència disruptiva, que ens col·loca a les portes d'un canvi d'era. Hem d'aprofitar tota la seva potencialitat, però també hem de saber fixar-ne els límits amb les regulacions pertinents per a evitar que es girin contra la igualtat entre les persones, per a evitar que vulnerin la seva intimitat, i per a evitar noves formes d'abús i d'explotació.

Són igualment un repte de primera magnitud per al disseny de les polítiques públiques i la seva aplicació, per al funcionament material i procedimental de les administracions públiques i la seva relació amb els ciutadans, i per a explorar noves vies de participació ciutadana en l'àmbit públic.

El segon repte transversal és el de la igualtat efectiva entre homes i dones. Un repte que ve de lluny, però que el context cultural, social i econòmic de la nostra societat ens hauria de permetre de resoldre per sempre més. Una igualtat que no s'ha d'entendre com a una mimetització, sinó com una igualtat efectiva en tots els ordres de la vida, a partir de la llibertat en la presa de decisions tant dels homes com de les dones. Perquè aquesta llibertat sigui efectiva, cal un canvi cultural radical, ascendent i transversal, però que no tindrà èxit si no va acompanyat de polítiques públiques innovadores, disruptives i consensuades que permetin us nous paradigmes de relacions laborals, personals i familiars.

Així mateix, el tercer repte transversal és el de la sostenibilitat. Des de la consciència que els recursos materials del planeta són limitats, l'exigència de fer compatible el creixement i el benestar de cada vegada més i més persones implica adoptar decisions conseqüents perquè el món o camini cap a l'exhauriment dels recursos. Una vegada més, aquestes decisions comencen pel comportament quotidià de cadascun dels habitants del planeta, en

una lògica d'actuacions locals però pensant en clau global), però també tenint en compte que hi ha components que van més enllà, d'abast comunitari (responsabilitat social corporativa, per exemple), i en clau de polítiques públiques.

Volem refermar el nostre compromís amb el medi rural i el món agrari catalans, per tal d'augmentar el nivell de benestar i la qualitat de vida de la població que integra aquest sector fonamental de la nostra societat, que a més d'abastir d'aliments a la població, contribueix a l'equilibri territorial, mantenint la població a zones de muntanya i desafavorides i que amb la seva activitat contribueix al manteniment i conservació del paisatge i permet que es puguin desenvolupar altres activitats econòmiques com les turístiques i de lleure, que creen altres fonts de riquesa en el territori.

Entenem per sostenibilitat la capacitat de satisfer les necessitats de la població actual sense comprometre els recursos i possibilitats de les generacions futures. A nivell operatiu i a efectes d'establir pautes de treball direm que és la capacitat que té una societat per preservar el medi ambient i els recursos naturals de l'entorn. Medi Ambient, és el conjunt de valors naturals, socials i culturals existents en un lloc i un moment de terminat que influeixen en la vida de les persones actuals i en les generacions venidores.

Incorporarem la sostenibilitat com un dels eixos principals d'actuació del nostre model de creixement econòmic, amb polítiques públiques pel que fa als àmbits de la gestió de residus, la contaminació ambiental, els espais verds, els edificis sostenibles, l'aigua, les diverses fonts d'energia, el canvi climàtic, l'educació ambiental, l'agricultura, i els parcs naturals.

És en aquest context que cal situar el comportament responsable de les persones i institucions vers el conjunt del planeta, tant els éssers vius amb qui compartim l'existència (tracte digne vers els animals), com els recursos materials (mars, rius, boscos, atmosfera, ...). En tots aquests punts, les resolucions, decisions i recomanacions de les organitzacions internacionals són el nostre marc de referència i de compromís.

I finalment, la gestió de la diversitat cultural i de creences. La diversitat cultural, d'opcions de pensament, de creences, de consciència i de religió, ha estat una característica històrica de país. Tanmateix, al llarg de les darreres dècades, aquesta diversitat ha anat en augment i es tradueix en diverses maneres de fer que es visualitzen en l'entorn quotidià de la nostra societat. Cal partir de la base que les creences i el fet religiós és consubstancial a la persona i que per tant, té una gran transcendència en la societat. Un dels grans reptes que cal afrontar doncs des de la gestió pública, a partir del diàleg i el respecte a la diferència i als valors propis de la nostra societat, es la gestió d'aquesta diversitat, garantint els drets i la llibertat religiosa a l'hora que mantenim la cohesió social.